

HÖGSKOLAN
DALARNA

Regler för examination och tentamina vid Högskolan Dalarna –

Beslut: Rektor 2013-02-04

Revidering: 2014-10-28, 2017-06-19

Dnr: DUC 2013/134/10

Gäller fr o m: 2017-07-01

Ersätter: Regler för examination, DUC 2013/134/10, 2014-10-28

Relaterade dokument: Regler för examinator, Riktlinjer och kvalitetskrav för
examensarbeten (15 eller 30 hp), DUC 2015/790/10

Ansvarig avdelning: Vicerektor för utbildning

Innehållsförteckning

Inledning	3
1. Genomförande av examination	3
1.1 Obligatoriska moment.....	5
1.2 Inlämningsuppgifter (hemtentamina, uppsatser, laborationsrapporter m.m.).....	5
1.3 Tentamina	5
1.3.1 Skriftlig salstentamen.....	5
1.3.2 Tentamen online/i samtalsrum.....	7
2. Betyg	7
3. Avbrytande av praktik, fusk och störande beteende	9
4. Gallring och bevarande	9

Inledning

En viktig del i Högskolans kvalitetsarbete är att säkerställa en rättssäker examination då examinationen är både en form av myndighetsutövning och ett led i studentens lärandeprocess. Regelverket för detta sammanfattas i skriften [Rättssäker examination 2008:36 R](#) (Högskoleverket/UKÄ; ny upplaga väntas komma ut 2017 eller 2018).

Med examinerande moment menas samtliga moment som utgör grund för betyg i kursen. Som examinerande moment kan exempelvis förekomma skriftliga, muntliga och praktiska prov, skriftliga inlämningsuppgifter, muntliga redovisningar och seminariedeltagande.

Examinationen i varje kurs regleras i första hand i kursplanen. I det här dokumentet finns i huvudsak tre typer av regler:

- Generella regler och ramar för examinationen i alla kurser, t.ex. tidsgränser.
- Standardregler som träder in för kurser där frågan inte reglerats i kursplan.
- Regler för specialfall av olika slag, t.ex. brandlarm under tentamen.

För examination vid Högskolan Dalarna gäller följande:

1. Genomförande av examination

1. Formerna för bedömning av studenternas prestationer ska tydligt anges i kursplan för aktuell kurs. Ordinarie examination måste ske i enlighet med angivelse i kursplanen och examination som saknar uttryckligt stöd i kursplanen får ej förekomma som ordinarie examination. Vid omexaminationstillfälle av icke godkänd student eller vid förkommet examinationsunderlag¹ får annan examinationsform användas om det är uppenbart olämpligt eller oskäligt för examinator att använda den föreskrivna formen.
2. De villkor och tidpunkter som gäller för examinationen och vilka hjälpmedel som är tillåtna ska meddelas studenterna i god tid före examinationen. För ordinarie examination sker detta normalt senast vid kursstart.
3. Första examinationstillfället (ordinarie examination) ska infalla i nära anslutning till undervisningen i kursen, innan nästföljande kurs startar.
4. För varje examinerande moment ska minst tre examinationstillfällen erbjudas under ett år från kursstart. Ett examinationstillfälle räknas som erbjudet en student närhelst examination meddelats, även om studenten inte utnyttjat eller uppmärksammat tillfället. För examinationer där ovanstående ej är praktiskt genomförbart (t.ex. utomhusmoment som kräver viss årstid) eller blir oskäligt betungande (t.ex. vissa kliniska prov som kräver omfattande samverkan med externa aktörer), och annan examinationsform (jfr 1 ovan) ej kan användas, kan undantag göras.
5. För övervakad skriftlig tentamen ska första omexaminationstillfället äga rum tidigast två veckor efter att resultat från ordinarie tentamen delgivits studenten och senast fyra veckor därefter. Om detta tidsintervall helt faller utanför terminstid, kan examinator besluta att omexaminationstillfället läggs i anslutning till nästa terminsstart.
6. I kurser med flexibel eller löpande examination kan examinator besluta om avsteg från punkt 2-5 ovan. Avstegen får dock inte försämra studentens reella möjligheter att examineras.

¹ Se punkt 15

7. Gruppexamination bör undvikas som enda examinationsform, men kan tillåtas i de fall individuell bedömning ändå kan garanteras.² Examinationen ska utformas så att den individuella studentens bidrag till gruppen är synligt. Det åligger varje student att bidra till gruppens arbete.
8. Examination ska genomföras på ett sådant sätt att misstanke om jäv³ kan uteslutas.
9. Vid val och utformning av examinerande moment ska likabehandlingsaspekter beaktas i enlighet med diskrimineringslagen samt högskolans likabehandlingsplan och jämställdhetsplan. Examinerande moment i kurs som annonserats gå på dagtid bör t.ex. inte förläggas till efter kl. 17 och för heltidsstuderande bör om möjligt ordinarie examination förläggas till måndag-fredag. VFU och jämförbara moment kan förläggas fritt inom VFU-platsens arbetstider.
10. Studenter med dokumenterad funktionsnedsättning ska ha möjlighet till anpassad examination. Skäliga stöd- och anpassningsåtgärder överenskommes mellan student, examinator och samordnare för studenter med funktionsnedsättning.
11. En student kan inte kräva att få bli examinerad på annat språk än den aktuella kursens undervisningsspråk. Detta gäller även de nationella minoritetsspråken och de övriga nordiska språken.
12. Students rätt till handledning samt att lägga fram examensarbete för examination, regleras av angivelser i aktuell kursplan alternativt kurshandledning, samt *Riktlinjer och kvalitetskrav för examensarbeten (15 eller 30 hp)*, DUC 2015/790/10.
13. En student har, om inte annat anges i kursplan, rätt att genomgå ett obegränsat antal examinationer för att få godkänt resultat på en kurs eller del av en kurs. Högskolan har dock rätt att begränsa det antal tillfällen som en student får genomgå examination. Om begränsning görs, ska antalet examinationstillfällen bestämmas till minst fem.⁴ Om godkänt resultat på en kurs eller del av en kurs förutsätter att studenten genomgått praktik eller motsvarande utbildning med godkänt resultat, ska antalet praktik- eller motsvarande utbildningsperioder bestämmas till minst två. Av kursplanen ska tydligt framgå vilken begränsning som gäller. Begränsning av antalet examinationstillfällen får endast göras i de fall en obegränsad examinationsrätt bedöms utgöra orimligt slöseri med Högskolans resurser,⁵ eller av annat skäl är uppenbart oskäligt. Ett examinationstillfälle räknas som förbrukat om studenten har blivit formellt underkänd på provet eller om studenten medverkar vid examinationen utan att redovisa ett resultat, dvs. ”lämnar in blankt”. Frånvaro från anmält examinationstillfälle räknas dock inte som ett förbrukat tillfälle.⁶
14. När en kurs läggs ned ska examination erbjudas vid minst fem tillfällen under ett år under kursens avvecklingsperiod, d.v.s. året mellan beslut om nedläggning och tiden då nedläggningen träder i kraft. Efter att nedläggningen trätt i kraft ska ingen examination genomföras på kursen.
15. Om examinationsunderlag förkommit efter genomförd examination (men innan betyg satts), ska studenten erbjudas ny examination i lämplig form. Detta ska ske inom fem arbetsdagar efter att misstaget uppdagats, eller efter särskild överenskommelse med studenten.
16. Student ska alltid kunna legitimera sig i samband med examination. Legitimation ska kontrolleras, om inte examinator bedömer det som uppenbart obehövt för hela gruppen.⁷

² Rättssäker examination 2008:36 R, s. 83

³ Förvaltningslag 1986:223, 11-12 §§

⁴ Högskoleförordning (1993:100), 6 kap., 21 §

⁵ Rättssäker examination 2008:36 R, s. 33-34

⁶ Beslut HSV 31-1733-05.

⁷ Att kräva legitimtion av vissa men inte alla kan ha diskriminerande effekter.

1.1 Obligatoriska moment

17. När det i en kursplan ställs krav på deltagande i ett utbildningsmoment för att studenten ska kunna godkännas på kursen, är detta obligatoriska moment en del av examinationen.⁸ En student som inte har fullgjort ett obligatoriskt moment bör normalt ändå tillåtas att delta i övriga examinerande moment.⁹ I annat fall bör det klargöras i kursplanen att fullgörandet av det obligatoriska momentet är ett absolut krav för att studenten ska få delta i övriga examinerande moment. Slutbetyg på kursen ska dock inte ges förrän studenten har fullgjort samtliga obligatoriska moment.
18. Om en student inte godkänns vid obligatorisk närvaro, till exempel på grund av frånvaro, så gäller samma regler för omexamination som vid andra examensformer (se 1-4 ovan).

1.2 Inlämningsuppgifter (hemtentamina, uppsatser, laborationsrapporter m.m.)

19. Examinator föreskriver tidpunkt och form för inlämning. Studenternas uppgifter bör kontrolleras genom Ephorus eller motsvarande plagieringsverktyg före rättning.¹⁰ Om inlämningsätt inte angivits gäller att uppgiften lämnas genom lärplattformens inlämningsmapp eller motsvarande. Inlämningsmapp får inte användas av student för annat än inlämning av uppgifter.
20. Studenterna ska i förväg informeras om vilka följderna blir om en inlämningsuppgift inte lämnas in i tid¹¹, samt de villkor som gäller för ominlämning. Normalt erbjuds nytt inlämningstillfälle efter samma principer som för omtentamenstillfällen, se punkt 4. Examinator avgör om ominlämning ska ske vid bestämda tillfällen eller får ske löpande. Examinator avgör även om studenten kan lämna in samma uppgift vid ominlämning, eller om ny uppgift ska göras. Om studenten erhåller möjlighet till ominlämning/komplettering men inte inkommer med denna inom angiven tid eller på det sätt som föreskrivits underkänns uppgiften.
21. För regler avseende examensarbeten se *Riktlinjer och kvalitetskrav för examensarbeten (15 eller 30 hp)*, DUC 2015/790/10.

1.3 Tentamina

1.3.1 Skriftlig salstentamen

Med salstentamen avses en övervakad skriftlig tentamen. Salstentamen kan äga rum i Högskolans lokaler, eller i externa lokaler på Högskolans uppdrag. Salstentamen kan även genomföras via nätet.

22. Schema med tider för alla salstentamina ska finnas tillgängligt 25 arbetsdagar innan examination.
23. Skriftlig salstentamen genomförs anonymt. Läraren rättar tentamen utan att veta vilken student som tenterat.

⁸ Obligatorisk närvaro får endast föreskrivas när studentens närvaro i realtid är nödvändig för att uppnå kursens mål.

⁹ *Rättssäker examination* 2008:36 R, s. 51

¹⁰ Examensarbeten ska alltid kontrolleras via Ephorus eller motsvarande plagieringsverktyg. *Riktlinjer och kvalitetskrav för examensarbeten*, s. 5

¹¹ Se även punkt 49

24. Anmälan till salstentamen krävs alltid. Anmälan görs via Mina sidor på högkolans webbplats. Möjlighet till anmälan öppnas en månad innan tentamensdatum och stängs 10 arbetsdagar innan tentamensdatum. Anmälan är genomförd när studenten erhållit en bekräftelse till sin högskolemail. Om bekräftelse erhållits, anses studenten ha anmält sig till tentamenstillfället.
25. Student som har behov av särskilda arrangemang vid examination, t.ex. enligt punkt 10 ovan, ska kontakta tentamenssamordnaren i samband med anmälan till tentamenstillfället.
26. Student ska infinna sig till tentamen i god tid för att legitimera sig samt visa anonymitetskoden. Studenten får inte påbörja tentamen senare än 30 minuter efter utsatt tid. Sen ankomst berättigar inte till förlängd tentamenstid.
27. Registrerad student som kommer till tentamen utan att ha anmält sig på föreskrivet sätt, får delta förutsatt att tillräckligt antal skrivplatser och tentamensexemplar finns.
28. Tentamenslokalen får lämnas tidigast 60 minuter efter det att tentamen påbörjats.
29. Endast de skrivpapper samt det särskilda försättsblad som delas ut vid tentamens början ska användas. Den tenterande ansvarar för att endast tillåtet material finns på skrivbordet. Student ska ha med giltig fotolegitimation och får ha med sig:
 - pennor (ej pennfodral)
 - radergummi
 - eventuella hjälpmedel som är fastställda av examinator
30. Under tentamenstiden ska ansvarig lärare finnas tillgänglig i skrivsalen eller per telefon under minst en timme.
31. När student avslutat sin tentamen ska svaren inlämnas till tentamensvärden. De ska vara försedda med anonymitetskod, samt uppgift om inlämnat antal blad. Detta gäller även de som inte besvarat frågorna utan lämnar så kallad "blank" tentamen. Samtliga dessa uppgifter ska vara ifyllda inom skrivtiden. Student ska vid inlämnande av tentamen uppvisa giltig fotolegitimation samt signera listan över skrivande.
32. Då student avslutat sin tentamen ska allt materiel tas med från skrivplatsen och därefter ska studenten omedelbart lämna skrivsalen.
33. Skriftlig tentamen kan, efter överenskommelse, genomföras på annan ort inom Sverige eller utomlands, t.ex. vid svensk beskickning eller vid lärosäte som Högskolan Dalarna samverkar med. Tentamen på annan ort inom Sverige genomförs t.ex. vid annan högskola, myndighet eller på lärcentrum. Tentamen på annan ort både utomlands och inom Sverige tillåts endast om platsen är i förväg godkänd av Högskolan Dalarna. Studenten tar själv kontakt med av Högskolan Dalarna godkänd plats för undersökande av tentamensmöjligheter samt meddelar högskolan namn på kontaktperson i samband med anmälan till examinationstillfället. Eventuella kostnader förenade med tentamen på annan ort, t.ex. ersättning till tentamensplatsen, betalas av studenten.
34. Tentamen på annan ort ska skrivas på angiven tidpunkt, svensk tid. Vid t.ex. tidsskillnad så att hela tentamenstiden är nattetid på tentamensplatsen, kan examinator i undantagsfall ge tillstånd till annan skrivtid för enskilda studenter.
35. Vid brandlarm eller liknande situationer ska salen utrymmas och skrivningen avbrytas. Tentamensvärd anvisar till uppsamlingsplatsen och stannar där tills besked ges av räddningstjänst eller polis. Vid utrymning av skrivsal är tentamensvärd ansvarig för att om möjligt samla in tentamenssvar efter att faran är över. Tentamen får inte återupptas när faran är över. Tentamenssamordnaren meddelar ansvarig lärare att tentamen avbrutits. Nytt tentamenstillfälle anordnas snarast möjligt.

1.3.2 Tentamen online/i samtalsrum

36. Studenten ska befinna sig i tentamensrummet med giltig fotolegitimation senast 20 minuter innan tentamen startar. Student som inte är på plats i tid kan nekas att tentera. Studenten ska ha sådan belysning i rummet att ansikte och legitimation syns så väl att tentamensvärden kan säkerställa identifiering.
37. Om särskilda skäl föreligger, så som skyddad identitet, ska tentamensvärden göra ett breakoutrum där endast tentamensvärden/läraren ser studentens ansikte och legitimation. Studenten meddelar tentamenssamordnaren i samband med anmälan, om identifiering under tentamen måste ske separat.
38. Studenten ska ha ett headset och en extern webbkamera. Studenten bär headset under hela tentamen så att han/hon kan höra tentamensinformation från tentamensvärdarna. Kameran ska vara riktad så att tentamensvärd ser studenten och dennes skärm samtidigt.
39. Om studenten tillfälligt försvinner ur tentamensrummet, på grund av t ex att nätverksanslutning förloras, avgör examinator om inlämnad tentamen ska rättas.
40. När studenten lämnat in tentamen i inlämningsmappen meddelar studenten detta till tentamensvärden.
41. Examinationsrummet får lämnas tidigast 60 minuter efter att tentamen påbörjats.

2. Betyg

42. Betyg ska sättas på genomgången kurs.¹² Om kursen delats upp i moment/moduler¹³, ska betyg även sättas på genomgångna kursmoment. Kurs/kursmoment betraktas som genomgången om studenten har genomfört minst en examination inom kursen/kursmomentet.¹⁴ Om studenten har deltagit i någon examination, men inte fullgjort alla kursfordringar, ska ett underkänt betyg rapporteras, även om den examination studenten deltagit i är godkänd. Har studenten inte deltagit i någon examination ska inget betyg rapporteras. Om ett underkänt betyg har rapporterats ska nytt betyg (underkänt eller godkänt) sättas först när studenten har genomfört samtliga icke godkända examinationer igen. För momentindelad kurs gäller att betyg på hel kurs sätts först när alla moment är godkända.
43. Betyg ska sättas av en av högskolan särskilt utsedd lärare, *examinator*.¹⁵ Examinator utses enligt [Regler för examinator](#) (HDa Dnr 1.2-2016/696). Betygsbeslut behöver ej föredras.¹⁶ Examinator kan ej delegera betygsbeslut.
44. Högskolan ska tillämpa någon av följande betygsskalor: U/G/VG, U/G, U/3/4/5 och A/B/C/D/E/F. Tillämpad betygsskala ska framgå av kursplanen.

¹² Högskoleförordning (1993:100), 6 kap., 18 §. Om en student har genomfört examination ska betyg sättas, även om studenten skulle motsätta sig detta.

¹³ Momentindelning/modulindelning i Ladok

¹⁴ Jfr UKÄ:s beslut i ärende 31-00204-16, där UKÄ efterlyser detta förtydligande i Högskolans regler.

¹⁵ 6 kap. 18 § högskoleförordningen

¹⁶ Enligt 20§ Myndighetsförordningen ska myndighetsbeslut alltid ha en föredragande, om inte myndighetschefen explicit beslutat om undantag för viss ärendetyp. Detta är ett sådant beslut om undantag.

45. Senast vid kursstart ska betygskriterier finnas tillgängliga i form av skriftliga riktlinjer i kursrum på lärplattformen eller i kurshandledning och kommuniceras till studenterna. Betygskriterierna ska utgå från de förväntade studieresultaten i kursplanen och beskriva vad som krävs av studenten för att inom ramen för de föreskrivna examinationsformerna erhålla ett visst betyg.¹⁷
46. Om kurslitteraturen byts ut medan kursen fortfarande har samma Ladokbeteckning (kurskod), examineras studenten utifrån den vid examinationstillfället gällande litteraturen.
47. Studenterna har efter varje examination rätt till en genomgång av examinationsresultaten och få förklaring till varför ett visst betyg givits. I kurser där så är möjligt ska lösningar delas ut eller anslås.
48. En student har rätt att ta del av upprättade handlingar som tillförts ett betygsärende, som t.ex. rättade prov, formella skriftliga kommentarer från handledare, etc.
49. Examinationsuppgifter som inte utförs inom utsatt tid bedöms i enlighet med vad som anges i kursplanen eller kurshandledningen. Om inte annat anges, bedöms och betygsätts inte försenade inlämningar.
50. Examinator har rätt, men inte skyldighet, att låta student som inte godkänts på en kurs eller ett kursmoment få utföra kompletterande uppgifter för att kunna godkännas på kursen/kursmomentet i de fall examinator bedömer att studentens prestationer ligger nära gränsen för ett godkänt betyg och komplettering kan ske i nära anslutning till examinationstillfället. Om kompletteringsmöjlighet erbjuds, ska den erbjudas samtliga studenter med jämförbara prestationer. Kompletteringar ska alltid utföras inom viss angiven tid. När godkänt betyg registrerats kan krav på ytterligare kompletteringar inte ställas.
51. Resultatet av examinationen ska, om inte särskilda skäl finns, föras in i Ladok och tillgängliggöras för studenten senast 15 arbetsdagar efter examinationstillfället.¹⁸ Utlämnning av provsvar och meddelande av betyg ska ske i former som tryggar studentens rättssäkerhet och integritet.
52. Student som har godkänts vid examination har inte möjlighet till förnyad examination i syfte att höja ett betyg, s.k. ”plussning”.
53. Student som två gånger examinerats på kurs eller kursmoment utan godkänt resultat, d.v.s. fått ett underkänt betyg rapporterat i Ladok vid två tillfällen (jfr punkt 42), har rätt att på begäran få därpå följande examination betygsatt av ny examinator, eller rättad av ny rättande lärare, om inte särskilda skäl talar emot detta.¹⁹
54. Ett betygsbeslut kan inte överklagas.²⁰ Däremot har en student rätt att få ett betyg omprövat och ändrat enligt särskilda regler i högskoleförordningen.²¹ Finner en examinator att ett beslut om betyg är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning, ska han eller hon ändra beslutet om det kan ske snabbt och enkelt och om det inte innebär att betyget sänks.²² Inrapportering av betyg i Ladok ska följa det underlag som examinator signerat. Om ett inrapporterat betyg innehåller en uppenbar oriktighet på grund av ett skrivfel, räknefel eller liknande förbiseende, av examinator, lärare eller

¹⁷ Vid löpande examination är det viktigt att klargöra vad det är som ska bedömas av examinatoren och på vilket sätt examinatoren ska besluta utifrån studenternas prestationer. *Rättssäker examination* 2008:36 R, s. 87-88.

¹⁸ Vid oförutsedda händelser ska studenten informeras om att tidsplanen inte kan hållas.

¹⁹ Högskoleförordning (1993:100), 6 kap., 22 §, SFS 2006/1053

²⁰ Högskoleförordning (1993:100), 12 kap., 4 §

²¹ Se *Rättssäker examination* 2008:36 R, s. 61-65

²² Högskoleförordning (1993:100), 6 kap., 23 §

administratör, får beslutet rättas av examinator såväl till fördel som till nackdel för studenten.²³ Innan rättelse ska examinator ge studenten möjlighet att yttra sig.²⁴

55. Om Högskolans disciplinnämnd fattar ett fällande beslut om vilseledande vid examination får examinator ompröva motsvarande betygsbeslut med hänvisning till vilseledandet och ändra betyget till studentens nackdel.²⁵

3. Avbrytande av praktik, fusk och störande beteende

56. Högskolan har rätt att i förtid avbryta students praktik eller verksamhetsförlagda utbildning, om studenten genom uppenbar oskicklighet bedöms kunna utgöra en fara för sig själv eller andra. Förtida avbrytande av examination hanteras betygsmässigt i enlighet med angivelse i kursplanen. Om inget annat anges innebär förtida avbrytande att examinationen är underkänd.
57. En student får inte avvisas eller tvingas avbryta en examination på grund av misstanke om fusk.
58. Om student misstänks ha försökt vilseleda vid examination, ska händelsen anmälas till Högskolans disciplinnämnd. Om student anmälts till disciplinnämnden ska rapportering och tillgängliggörande av resultat göras först efter att disciplinärendet avgjorts.
59. Tentamensvärd och/eller lärare har rätt att avvisa student som uppträder störande under examination, eller som inte rättar sig efter givna ordningsregler och/eller anvisningar från tentamensvärd/lärare. Störande beteende kan anmälas till Högskolans disciplinnämnd. Avvisning från examination innebär att examinationen avslutas för studenten, och att eventuell påbörjad tentamen bedöms och betygsätts i befintligt skick.
60. Student som fälls i disciplinnämnden kan tilldelas en varning eller stängas av från studierna för en period av högst sex månader.

4. Gallring och bevarande

Riksarkivets föreskrift RA-FS 2007:1 (ändrad genom RA-FS 2008:3, 2011:2, 2013:5) reglerar vad som får och inte får gallras eller återlämnas av allmänna handlingar från antagning och utbildning av studenter enligt högskoleförordningen (1993:100), och andra författningar som hänvisar till den. Hur Högskolan tillämpar föreskrifterna är reglerat i *Regler för gallring och återlämnande av handlingar från antagning och utbildning vid Högskolan Dalarna*, DUC 2015/1582/10.

²³ Högskoleförordning (1993:100), 6 kap., 26 §

²⁴ Högskoleförordning (1993:100), 6 kap., 23 §

²⁵ Se *Rättssäker examination* 2008:36 R, s. 66